'इहैव त्वं तिष्ठ द्रुतमहमहोभिः कतिपयैः
समागन्ता कान्ते! मृदुरसि न चायाससहना।
मृदुत्वं मे हेतुः सुभग! भवता गन्तुमधिकं
न मृद्वी सोढा यद्विरहकृतमायासमसमम्॥'

अत्र नायकेन नायिकाया मृदुत्वं सहगमनाभावहेतुत्वेनोक्तम्। नायिकया च प्रत्युत सहगमने ततोऽपि सौकर्येण हेतुतयोपन्यस्तम्।

परं परं प्रति यदा पूर्वपूर्वस्य हेतुता।
तदा [1]कारणमाला स्यात्—

यथा—

'श्रुतं कृतधियां सङ्गाज्जायते विनयः श्रुतात्।
लोकानुरागो विनयान्न किं लोकानुरागतः॥'

[2]तन्मालादीपकं पुनः॥ ७६॥

धर्मिणामेकधर्मेण संबन्धो यद्यथोत्तरम्।

यथा—

'[3]त्वयि संगरसंप्राप्ते धनुषासादिताः शराः।
शरैररिशिरस्तेन भूस्तया त्वं त्वया यशः॥'

पायेन सौकर्येण तद्विरुद्धं कार्यं यद्युच्यते तदा व्याघात इति तात्पर्यार्थः॥ **इहैवेति**। त्वमिहैव तिष्ठ, न तु मया सह गच्छ, अधिकं मृदुत्वमित्यन्वयः। असममतुलम्॥ कारणमालालंकारमाह—**परं परमिति**। पूर्वपूर्वस्य कार्यस्य॥ **श्रुतमिति**। अध्ययनमित्यर्थः। कृतधियां पण्डितानाम्॥ मालादीपकालंकारमाह—**तन्मालादीपकमिति**॥ **त्वयीति**। तेन अरिशिरसा। तया भुवा॥ एकावल्यलंकारमाह—

---

1. कारणेति। अत्र यद्यपि कार्याणामपि माला विद्यते तथापि कारणगुणवर्णनमेव कविसंरम्भ इति 'विवक्षापूर्विका हि शब्दार्थप्रतिपत्तिः' इति न्यायेन कारणमालेत्यभिधानम्॥

2. मालेति। यथा मालायां पूर्वपूर्वग्रथितपुष्पाणामुत्तरोत्तरधारणादुपकारकत्वं तद्वदत्रापि मालारूपतेति तत्त्वम्। अप्पयदीक्षितैः पुनरेवमवादि—'दीपकैकावलीयोगान्मालादीपकमिष्यते। स्मरणं हृदये तस्यास्तेन त्वयि कृता स्थितिः॥'

3. त्वयीति। 'संग्रामाङ्गणमागतेन भवता चापे समारोपिते देवाकर्णय येन येन सहसा यद्यत्समासादितम्। कोदण्डेन शराः शरैररिशिरस्तेनापि भूमण्डलं तेन त्वं भवता च कीर्तिरतुला कीर्त्या च लोकत्रयम्॥' इति प्रकाश उदाहृतश्च श्लोको वासवदत्तागद्यानुरूपः॥